

Věcná firma společnosti s r. o. musí věcně poukazovati k předmětu závodu.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1920, R. I. 892/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 766.

O sporné otázce, zda nemovitost byla před knihovním převodem majetkem obecním či majetkem soukromým, nelze soudům rozhodovati v řízení podle § 6.; o nesporné otázce, zda byla obecním jměním či obecním statkem, nepřisluší soudům rozhodovati vůbec.

(Rozh. ze dne 14. září 1920, R. I. 749/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 659.

Ustanovení § 3. lit. a) zák. zák., že ty a ty objekty jsou ze záboru vyloučeny, není norma absolutní která by působila vyloučení sama sebou, nýbrž záboru podléhají i tyto objekty, dokud nebyly výrokem příslušného úřadu za vyloučení uznány, o čemž soud nerozhoduje.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, R. II. 380/22.)
Uveřejněno: Právník, 1922 str. 391.

K pojmu zřejmé nezákonnosti ve smyslu § 16. nesp. říz. Z důvodů: Dovolací stížnost domáhá se změny souhlasných usnesení. Zmatečnost aniž zřejmý rozpor se spisy nejsou tvrzeny. Přichází tedy jen v úvahu, lze-li usnesení druhé stolce vyloučiti předpisům zákona. Takového případu tu není. Zřejmá protizákonnost znamená, že otázka, o kterou jde, je v zákoně řešena určitě a přesně, takže nemůže vzejít pochybnost o úmyslu zákonodárce a že přes to vydáno bylo rozhodnutí odporující předpisům zákona. Takového případu tu není. Co lze považovati za závažné důvody pro povolení lhůty na rozmyslenou k dědické přihlášce (§ 118. nesp. říz.), po případě pro její prodloužení, slyší posouditi svědomitou úvahou veškerých okolností. Závažným důvodem takovým může býti též naděje, že nalezena bude závěť, žadatel.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R. I. 933/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 745.

Obecnou hodnotou po rozumu § 103., odstavec druhý, nesp. říz., jest prodejná hodnota, které za pozůstalostní věci podle jejich stavu a jakosti lze v den zůstavitelova úmrtí na volném trhu docílit, nikoli mimořádná cena, které lze docílit jen vzhledem k užítku, který mohla by věc poskytnouti za zvláštních okolností nebo vzhledem ku zvláštním poměrům.

(Rozh. ze dne 12. října 1920, R. II. 283/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 706.

Přihláška toho, kdo sice v posledním pořízení byl nazván dědicem, dle obsahu posledního pořízení jest však v pravdě odkazovníkem, není dědickou přihláškou a nemá ohledně ní místa řízení dle § 125. nesp. říz.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, R. I. 1157/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 831.

O neplatnosti poslední vůle rozhoduje se vždy v řízení sporném, neboť si vztýká se neplatnost pro nedostatek obřadních náležitostí, či z jiného důvodu. Ve sporu lze uplatňovati neplatnost posledního pořízení i z jiných ještě důvodů, než neplativost býlv v řízení pozůstalostním.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, Rv. I. 636/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 834.

Otec není zpravidla povinen, by platil výživné pro dítě, jež se proti jeho vůli bez podstatné příčiny zdržuje mimo jeho domácnost, neboť otec se může podle § 145. domáhati, aby děti s ním sdíleli společnou domácnost.

(Rozhod. ze dne 28. prosince 1920, R. I. 1087/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 826.

Je-li souložník v rozhodné době více, nepožbývá dítě práva domáhati se uznání otcovství proti ostatním souložníkům, pokud jeden ze souložců nebyl soudem poručenským právoplatně za otce přijat. Může se tak státi rozsudkem, soudním smírem, čímž otcovství uznáno. Ulož-li soud v nesporném řízení osobě takové placení alimentů, aniž jí výslovně za otce přijal, rovná se rozhodnutí takové přjeti souložníka za otce. Přijetí za otce, musí se státi na návrh dítěte, které má mezi vícesouložníky volbu. Dítě jest zastoupeno poručníkem.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1920, Rv. II. 267/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 815.

Podpis všech tří svědků s dodatkem jako svědek poslední vůle je podstatnou náležitostí posledního nařízení.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, Rv. I. 636/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 834.

Darovací smlouva z důvodů cizoložného poměru mezi dárce a obdařenou souložnicí příčí se dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, Rv. I. 702/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 821.

Nárok na výživné nezletilého děčka jest splatným v místě, kde je dítě ve výživě a ve méně státu tohoto místa.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1920, R. I. 986/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 782.

Přijímatel nemovitosti jest povinen zaplatiti zciziteli nedoplatek tržbové ceny jen, prokáže-li mu tento, že dávka z majetku jeho a z přírůstku na majetku jest zapravena neb jinak zajištěna. Jen v tom smyslu může býti také k placení od-souzen.

(Rozh. ze dne 31. října 1922, Rv. I. 554/22.)
Uveřejněno: Česká advokacie, 1923 čís. 6.

Tím, že vlastník nemovitosti sdělil tomu, pro koho je zapsáno právo překupní, že hodlá nemovitosti za určitý peníz prodati a vyzval ho, aby v zákonné lhůtě se vyjádřil, zda hodlá překupní právo uplatnit, nenabídl mu nemovitost ke koupi.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, R. I. 1100/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 817.

(Dokončení.)

ZE DNE.

Dr. V. Černý:

O osnově notářského řádu.

Notářská komora v Praze a Spolek notářů čl. v Praze předložily už dne 22. června 1921 ministerstvu spravedlnosti osnovu notářského řádu, kterou daly prozkoumati odborníku na slovo vzatému prof. dru Horovi, jenž dílo prostudoval a nalezl jej úplně způsobilým, aby bylo podkladem zákona. Notářská komora i Spolek si proto právem zakládaly na tomto díle, jež bylo vypracováno od nejlepších odborníků stavovských, a jež vyžádalo si hodně času a práce všech účast-ných.

Ministerstvo spravedlnosti vypracovalo vlastní osnovu notářského řádu a zaslalo všem notářským komorám výzvu datovanou dne 26. dubna 1923, jež došla komorám v druhé polovině července letošního roku.

Výzva ta žádala o posudek do 2 měsíců.

Notářská komora v Praze k popudu notářské komory v Brně žádala u ministerstva, aby lhůta dvouměsíční, určená k podání dobrého zdání byla prodloužena o další dva měsíce. Odůvodňovala komora svoji žádost tím, že referenti dli na dovolených a že není možno komorám zpracovati dobrozdání v čase tak krátkém.

Ministerstvo lhůtu nepovolilo z důvodu, že se naléhá na unifikaci a proto, že nutno jest osnovu předložit již podzim-nímu zasedání parlamentu.

Notářská komora v Praze a Spolek notářů čl. v Praze byly nuceny se podle toho zaříditi. Příslušní činitelé napjali síly a podařilo se jim, že referát vypracovaný referentem komorním drem V. Černým byl prozkoumán komisí komorní, touto upraven a předložen komoře notářské v sezení již dne 22. září 1923, a touto schválen. Poslední redakci podání na ministerstvo spravedlnosti i poslední redakci dobrého zdání vykonalo presidium komory i Spolku a dne 6. října t. r. bylo vše zasláno ministerstvu spravedlnosti.

V podání vytyčují se hlavní hlediska, jež má stav notář-ský na celou materii zákona.

V posudku učiněny jsou přesné návrhy, jak ten který § má býti doplněn či změněn. Není tam tedy uvedeno, v čem souhlasíme s vládní osnovou, nýbrž pouze to, v čem s ní ne-souhlasíme.

Uznává se vážná snaha ministerstva po jednotnosti jakož i to, že ministerstvo v některých směrech vyhovělo požadavkům stavu notářského a to že se své vlastní iniciativy má nespornou zásluhu o nejedno velmi dobré ustanovení, jež jest pokrokem proti dosavadnímu stavu.

Rozdíln jest, hledě k některým závažnějším otázkám, pouze v podrobnostech rázu technického a tu notářský stav chová odůvodněnou i oprávněnou naději, že bude docíleno souhlasu,

neboť v otázkách notářské techniky domnívá se notářstvo býti povoláno nad jiné, aby jeho hlasu bylo vyhověno.

Komora zvolila komisi, jež se skládá z presidia komorního, Dr. V. Černého — referenta a členů Dra J. Čulíka, Dra R. Krále, Dra V. Svobody, kteří jsou pověřeni, aby jednali na ministerstvu spravedlnosti a tam navrhované změny blíže odůvodnili. Odůvodnění nemohlo totiž býti pojata do posudku, jež by tím byl vzrostl do velkých rozměrů a jest k tomu určena zminěná komise.

Očekáváme, že notářská komora v Praze bude pozvána do ministerstva k podrobnému projednání a odůvodnění našich požadavků a doufáme, že ministerstvo požadavky naše přijme za své a pojme je do přepracované své osnovy. Jest to pochopitelné, uvážíme-li, že referent i komise postupovali metodou ryze realistické přihlížejíce úzkostlivě k daným poměrům a odvažujícíe úzkostlivě možnost i vykonatelnost požadovaných oprav a doplňků. Jeví se proto posudek i podání programem minimálním, ježto zástupce programu maximálního se přizpůsobil většině komise.

Opis zminěného podání i posudku zaslala pražská komora komorám v Brně, Bratislavě a Olomouci, ježto s ní stály ve spojení a interesovaly se živě o postup prací.

Během října má ministerstvo možnost provést debatu s komisí pražské komory, jež může býti považována za exponenta všech komor notářských i celého stavu, neboť Spolek notářů čsl. v republice se úplně stotožnil s podáním a posudkem komory pražské.

Přejeme i ministerstvu i komisii plného zduaru v pracích nastávajících!

Spolek advokátů československých v Praze. Dr. Eugen Löwy pojednal ve své přednášce dne 12. října t. r. v místnostech advokátní komory o osnově nového notářského řádu. Vedle dobrých stránek osnovy vytkl i vady a odchylky od starého notářského řádu, jež dle jeho přesvědčení do osnovy přijíti neměly. Na konci zdůraznil požadavek advokátů po novém advokátním řádu, jež by měl býti projednáván současně s řádem notářským. — Jest litovatí, že po přednášce nerozvinula se o sporných bodech debata a tak zůstalo jen při vystižné odpovědi presidenta notářské komory pražské Dra Batka na některé výtky p. přednášejícího. Dr. Batěk žádal, aby p. přednášející přednášku vydal tiskem, by bylo možno na fóru veřejném o věci tak důležité pro oba stavy pojednatí, což bylo slíbeno.

Ocenění válečných půjček pro dědickou daň. Nejvyšší správní soud dne 9. února 1923 číslo 2381 rozhodl o velmi důležité a dosud sporné otázce o oceňování válečných půjček. Praví výslovně: »Ony válečné půjčky, o nichž znalci prohlásili, že v den úmrtí zůstavitele neměly ani kursovní ani obchodní hodnoty k tomuto dni a nelze je proto oceniti, nemohou býti započteny do pozůstalostního jmění, podrobeného dani dědické. Správa finanční jest na tento znalecký posudek vázána. Neměly-li tedy tyto válečné půjčky v den úmrtí ani kursovní ani obchodní hodnoty, pak ani jejich hodnota v budoucnosti snad možná nemá významu pro den úmrtí. Nejvyšší soud výslovně praví, že finanční správa neprávem chtěla na dědicích, aby o ni podali důkaz o tom, že tyto válečné půjčky měly v den úmrtí zůstavitele nižší cenu než 40 proc. nominale, jak žádal výnos ministerstva financí ze dne 24. ledna 1921 číslo 18533/20. Dr. S.

Poskytování právní pomoci. Presidium vrchního zemského soudu v Praze zaslalo všem notářským komorám následující výnos: » Pres. 37.214/13/23.

V poslední době množí se případy, že okresní soudy odpirají poskytnouti notářům jako soudním komisařům právní pomoci ve věcech pozůstalostních, odvolávajíc se důsledně na čl. IX. zák. ze dne 1. dubna 1921 č. 161. sb. z. a n.

Konaným šetřením zjistilo ministerstvo spravedlnosti, že při poskytování právní pomoci vyžádané od notářů jako soudních komisařů u soudů panuje různý postup. Největší část okresních soudů pozůstalostních vyřizuje dožádání notářů bez závady sama, po případě odstupuje dotyčná dožádání k vyřízení okresním soudům, v jejichž obvodu dožadovaný úkon má býti proveden, část okresních soudů zase nepřijímá přímých dožádání notářů, nýbrž jen prostřednictvím pozůstalostních soudů, malá část okresních soudů odstupuje dožádání notářů zase notářům svého obvodu k vyřízení, nějaká část soudů jest pro to, aby se notáři jako soudní komisaři se svými dožádáními o právní pomoc obraceli nikoliv na soud, nýbrž přímo na místního notáře.

Abyste postup ten byl sjednocen, ustanovilo ministerstvo spravedlnosti po slyšení presidií vrchních zemských soudů v Praze a v Brně výnosem ze dne 23. srpna 1923 č. 17924/23 toto:

Notář jako soudní komisař jest při projednání pozůstalosti referentem pozůstalostního soudu, má tudíž postavení pomocného soudce.

Veškeré úkony notářem, jako soudním komisařem předsevzaté jest považovati jako úkony předsevzaté soudem samým. Jednotlivé úkony projednání pozůstalosti soudem-mu svěřeného nesmí však přenést na jiného notáře, jež soudem pro tu kterou pozůstalost nebyl soudním komisařstvím pověřen.

Z toho plyne, že není závady, aby se notáři jako soudní komisaři při projednání pozůstalosti obraceli s dožádáním o právní pomoc na pozůstalostní soud, pokud se týče na onen soud, v jehož obvodu dožadovaný určitý úkon má býti proveden. Nelze při tom přehlížeti, že by dožadování právní pomoci prostřednictvím pozůstalostního soudu nejen tento soud zatěžovalo, ale též projednání pozůstalosti zbytečně protahovalo.

Dožádaný soud má úkon sám provést a dožadujícímu notáři jako soudnímu komisaři vyřízení přímo zaslati. Při tom jest věcí dožádaného soudu, aby rozhodl o tom, nemusí-li dožádání o právní pomoc býti jim postoupeno, dokud platí čl. IX. zák. ze dne 1. dubna 1921, č. 161. sb. z. a n., příslušnému notáři jako soudnímu komisaři ku provedení.

Pokud se týče pak otázky náhrady útrat notáři, jemuž okresním soudem žádost o právní pomoc byla postoupena, budež tyto útraty pozůstalostním soudem při skončení pozůstalosti stanoveny a notáři po nich složení zaslány.

Naprosto není přípustno, aby notáři jako soudní komisaři se obraceli se svými dožádáními o právní pomoc přímo na notáře příslušného obvodu v němž úkon jest provéstí.

O tom dávám vědět presidiím všech soudů sborových (vyjímaje zem. soud trestní), a všem notářským komorám. Presidia žádám, aby vyrozuměla podřízené soudy.

V Praze, 4. září 1923.

O tom zpravují se všichni pp. členové spolku.

Výmaz likvidační firmy. Dle posudku presidia nejvyššího soudu v Brně z 19. června 1923 č. Pres. 540/23 jest třeba svolení berní správy dle § 8. zákona čis. Sb. z. a n. 134/1920 pouze ku zápisu usnesení o dobrovolném zrušení společenstva; požadavek ten však se nevztahuje na zápis nedobrovolného zrušení společenstva a na zápis výmazu likvidační firmy vůbec.

Ku výmazu firmy jest vyčkatí jednorozční lhůty § 81. zák. pouze v případě, že aktiva převyšují pasiva, jinak lze k výmazu přistoupiti ihned, jakmile jest prokázáno uspokojení věřitelů. V opovědi výmazu firmy jest dále uvéstí a prokázati, že a komu byly knihy a spisy dány v uschování (§ 51. zák.).

Nejdůležitějším požadavkem jest předložení likvidační rozvahy a opisu protokolu o valné hromadě, že likvidátorům bylo dáno absolutorium.

Valná hromada jest autonomní a soudce jest usnesením jejím vázán.

Povinností soudců tudíž jest: Vyžadovati předložení likvidační rozvahy a opisu protokolu o valné hromadě společenstva, jež udělila likvidátorům absolutorium; na tom však musí soud přestatí a nesmí se pouštětí do dalšího šetření. Kromě toho dlužno trvatí na tom, aby likvidátoři potvrdili v žádosti o výmaz, že likvidace jest skončena. (Č. 31129/23.)

Zletilost na území Rep. Polské. Podle sdělení polského ministerstva spravedlnosti dosahuje se na území celého polského státu zletilosti dokončením dvacátého prvého roku. (Č. 32330/23.)

Výnos ministerstva spravedlnosti upravující otázku započitatelnosti vojenské služby. Výnosem ze dne 21. srpna 1923 číslo 31975/23 a v souhlasu s praxí notářské komory v Praze dle dobrého zdání, vypracovaného zesnulým vicepresidentem komory panem JUDrem Gustavem Krejmlím ze dne 29. května 1918 č. j. 1015 n./k., upravilo autenticky ministerstvo spravedlnosti otázku započitatelnosti doby, kterou ztrávil kandidát notářství ve vojenské službě takto:

1. nemůže býti podle nařízení ze dne 17. srpna 1916 čis. 262 ř. z. a z. 21. srpna 1916 č. 268 ř. z. započtena válečná služba oněm kandidátům notářství, kteří teprv v roce 1919 nebo později do seznamů kandidátů notářství byli zapsáni, ale před nastoupením vojenské služby válečné v přípravné službě do praxe notářské započitatelné nebyli.

2. započtatí lze pouze tehdy tuto dobu válečnou pouze u těch kandidátů, kteří již před nastoupením služby válečné ci-